

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

26.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 1-го Апрѣля — 1838 — Wilno. Piątek. 1-го Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Марта.

Въ Понедѣльникъ, 14 числа сего Марта, Императорская Академія Наукъ была осчастливлена Высочайшимъ посещеніемъ Государя Императора. Его Императорское Величество изволилъ осматривать зданіе Университета, и оттуда, въ сопровожденіи Г. Министра Народнаго Просвѣщенія и Г. Вице-Президента Академіи, благоволилъ пройти пышкомъ черезъ улицу въ зданіе Музеума. Тамъ ожидали Августѣйшаго Монарха: Непременный Секретарь, Статскій Совѣтникъ Фусъ и Г. Директоры Музеумовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Френъ, Коллежскій Совѣтникъ Брандтъ и Статскій Совѣтникъ Бонгардъ, равно какъ и Академикъ Коллежскій Совѣтникъ фонъ Беръ. Государь Императоръ съ замѣтнымъ удовольствіемъ изволилъ обозрѣвать залы Азіатскаго и Этнографическаго Музеумовъ, а оттуда перешель чрезъ Минералогическій Кабинетъ въ Зоологическій Музеумъ, который въ послѣднія шесть лѣтъ какъ бы вновь созданъ. Здѣсь Его Императорское Величество, повидимому, также съ удовольствіемъ изволилъ замѣтить превосходное состояніе предметовъ, богатство и разнообразіе формъ, равно какъ и образцовое ихъ распредѣленіе. Ботаническій Музеумъ былъ равномерно удостоенъ Высочайшимъ посещеніемъ и заслужилъ своимъ устройствомъ Всемилостивѣйшее одобреніе. Изъявивъ Г. Директорамъ въ самыхъ милостивыхъ выраженіяхъ Высочайшее Свое благоволеніе, Государь Императоръ изволилъ отправиться въ старое зданіе Музеума, для обозрѣнія также вновь приведеннаго въ порядокъ Кабинета ПЕТРА Великаго. Видно было, что Его Императорское Величество съ особеннымъ удовольствіемъ изволилъ быть въ этомъ Кабинетѣ, гдѣ все напоминало Августѣйшему Монарху о Его великомъ Прародителѣ. Многочисленные памятники дѣяній ПЕТРА I, какъ Государя, Военачальника, Законодателя, находятся въ другихъ собраніяхъ; да и самая столица наша — тоже Имъ созданная — на каждомъ шагѣ свидѣтельствуеетъ о Его величїи. Но здѣсь хранятся плоды Его досуговъ, произведенія Его любви къ искусствамъ, предметы занятій, за которыми отдыхалъ Онъ отъ царственныхъ трудовъ Своихъ; — здѣсь берегаются Его астрономическіе, математическіе и физическіе приборы, Его столярные и токарные инструменты, Его письменная конторка, Имъ самимъ сдѣланныя модели судовъ и другія вещи, собственною Его рукою выкованныя желѣзныя полосы и т. д., и это собраніе, безъ сомнѣнія, всего приличнѣе могло быть помѣщено въ храмъ наукъ, котораго основаніе можетъ считаться послѣднимъ дѣйствіемъ Его благодатнаго и богатаго послѣдствіями правленія. Августѣйшій Потомокъ ПЕТРА Великаго съ величайшимъ вниманіемъ изволилъ разсматривать всѣ представляемые Ему предметы, и оставилъ Академію, повторивъ изъявленіе Высочайшаго Своего удовольствія, и преисполнивъ благоговѣнною признательностію сердца всѣхъ, имѣвшихъ счастье сопровождать Его Императорское Величество.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 25-go Marca.

W Poniedziałek, dnia 14 go Marca, CESARSKA Akademia Nauk, została uszczęśliwiona Najwyższym odwiedzeniem CESARZA JEGO MOŚCI. JEGO CESARSKA MOŚĆ, raczył oglądać gmach Uniwersytetu, a stamtąd, przeprowadzany przez P. Ministra Narodowego Oświecenia i P. Vice-Prezydenta Akademii, raczył przejść przez ulicę do gmachu Muzeum. Tam oczekiwali NAJJAŚNIEJSZEGO PANA: Dożywotni Sekretarz, Radzca Stanu Fuss, oraz PP. Dyrektorowie Muzeow: Rzeczywisty Radzca Stanu Frähn, Radzca Kollegialny Brandt i Radzca Stanu Bongard, tudzież Radzca Kollegialny von Ber. CESARZ JEGO MOŚĆ z widocznym zadowoleniem raczył obejrzeć sale Muzeow Azyatyckiego i Etnograficznego, skąd przeszedł przez Gabinet Mineralogiczny do Muzeum Zoologicznego, który w ostatnich sześciu latach, jakby na nowo został utworzony. Tu JEGO CESARSKA MOŚĆ, takież widocznie z zadowoleniem raczył uważać wyborny stan przedmiotów, kosztowność i rozmaitość form, jako też wzorowe ich uzyskanie. Muzeum Botaniczne byłe również udarowane Najwyższą bytnością i przez swe urządzenie zasłużyło na Najtąskawszą pochwałę. Oświadczywszy PP. Dyrektorom w najtąskawszych wyrazach Najwyższe Swe zadowolenie, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył udać się do starego Gmachu Muzeum, dla obejrzenia także nowo uporządkowanego Gabinetu PIOTRA WIELKIEGO. Widać było, że JEGO CESARSKA MOŚĆ, ze szczególnym zadowoleniem raczył być w tym Gabcinecie, gdzie wszystko przypominało NAJJAŚNIEJSZEMU MONARSZE JEGO Wielkiego Przodka. Liczne pomniki dzieł PIOTRA I, jako MONARCHY, Wodza, Prawodawcy, w innych znajdują się zbiorach; sama nawet nasza stolica — także przez ten założona — za każdym krokiem świadczy o Jego wielkości. Ale tu zachowują się owoce Jego chwil wolnych, płody Jego zamiłowania sztuk pięknych, przedmioty zatrudnień, w których odpoczywał od swoich prac Królewskich; — tu zachowują się Jego astronomiczne, matematyczne i fizyczne aparaty, Jego narzędzia stolarskie i tokarskie, Jego kantor do pisania, przez Niego samego zrobione modele okrętów i inne rzeczy, własną Jego ręką wykute sztaby żelaza i t. d., i kollekcyja ta, mogła być bezwątpienia najstosowniej pomieszczona w świątyni nauk, której założenie, może się uważać za ostatnie dzieło Jego błogosławionego obfitego w skutki Rządu. NAJJAŚNIEJSZY Potomek PIOTRA WIELKIEGO, z wielką uwagą raczył oglądać wszystkie okazywane Mu przedmioty, i opuścił Akademię, powtórzywszy oświadczenie Najwyższego Swego zadowolenia, i napełniwszy pobożną wdzięcznością serca wszystkich, którzy mieli szczęście przeprowadzać NAJJAŚNIEJSZEGO PANA.

— 14-го Марта, въ 3-мъ часу по полудни, Государь Императоръ удостоилъ Своего Высочайшаго посвященія отдѣланное вновь для помѣщенія Университета и Главнаго Педагогическаго Института зданіе, что прежде былъ домъ Двѣнадцати Коллегій.

По внимательномъ осмотрѣ дома во всѣхъ частяхъ, Его Императорское Величество соизволилъ изъявить въ весьма милостивыхъ выраженіяхъ Свое Высочайшее благоволеніе за удобное и сообразное съ цѣлю устройство обширнаго зданія, примѣчательнаго по своему настоящему назначенію, и еще болѣе примѣчательнаго, какъ памятникъ времени ПЕТРА Великаго. (А. В.)

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 12-й день сего Марта, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны второй степени, по засвидѣтельствованію Виленскаго Военнаго Губернатора, Генералъ-Адъютанта Князя Долгорукова, Управляющій его Канцелярією, Надворный Советникъ Козловскій, въ зодчаніе отличо-усердной его службы и трудовъ. (Р. И.)

— Высочайшимъ Приказомъ, 9-го Марта, назначены: Ревельскій Военный Губернаторъ, Адмиралъ Графъ Гейденъ 1-й, Главнымъ Командиромъ Ревельскаго Порта, съ оставленіемъ при прежней должности; Командиръ 2-й бригады 5-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ Эсмантъ, Командиромъ Дунайскихъ Портвъ и 3-й бригады сей дивизіи; Дежурный Штабъ - Офицеръ Штаба Главнаго Командира Кронштатскаго Порта, состоящій по Флоту Капитанъ 1-го ранга Ивановъ 1-й, Начальникомъ сего Штаба; Старшій Помощникъ Директора Балтійскихъ маяковъ, Корпуса Флотскихъ Штурмановъ Полковникъ фонъ-Дезинъ, Исправляющимъ должность Директора сихъ маяковъ.

— По случаю кончины Предсѣдателя Грекоунитской Духовной Коллегіи, Митрополита Иосафата, Всемилостивѣе повелѣно предсѣдательствовать въ оной Старшему Члену Коллегіи, Литовскому Епископу Иосифу.

— По отношенію къ Господину Министру Внутреннихъ Дѣлъ Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Минскаго и Бѣлостокскаго Генералъ-Губернатора, объ увольненіи Гродненскаго Губернскаго Предводителя Дворянства Заленскаго, согласно его прошенію, отъ должности, онъ Г. Министръ входилъ о томъ со всеподданнѣйшимъ представленіемъ къ Его Императорскому Величеству, доведя при томъ до Высочайшаго свѣдѣнія, что на основаніи тома 3-го Свода Законовъ и продолженія къ оному стат. 872 и 1-го примѣчанія къ ней, въ исправленіе должности Гродненскаго Губернскаго Предводителя, до новыхъ выборовъ, обязанъ вступить Гродненскій Уздѣный Предводитель Францъ Пусловскій. Государь Императоръ, разсмотрѣвъ помянутое представленіе, изъявилъ Высочайшее соизволеніе на увольненіе Гродненскаго Губернскаго Предводителя Дворянства Заленскаго отъ должности, согласно его прошенію, за болѣзнию и по домашнимъ обстоятельствамъ. (Объявлено Правит. Сен. 20 Февраля 1838 г.)

— По возникшему предположенію о воспрещеніи съ 1840 года продажи въ Россіи промессовъ Польскаго Банка на облигаціи Польскихъ займовъ, Г-нь Министръ Финансовъ, по Высочайшему повелѣнію, относился къ Намѣстнику Царства Польскаго, и по полученіи отъ него отзыва, что означенную мѣру Г. Намѣстникъ Царства Польскаго съ своей стороны признаетъ въ настоящемъ положеніи дѣла удобнѣею, доводилъ о томъ до свѣдѣнія Комитета Г. Министровъ. Комитетъ, имѣя въ виду согласіе Намѣстника Царства Польскаго на предложенную ему мѣру, полагалъ: дозволить продажу въ Россіи промессовъ Польскаго Банка на облигаціи Польскихъ займовъ до того времени, до коего Высочайше утвержденнымъ, 26-го Марта 1835 года, Положеніемъ Комитета дозволена продажа билетовъ классной Польской лоттерей, а именно: до окончанія срока, заключеннаго съ откупщиками оной условія, который кончится въ 1840 году; съ истеченіемъ же сего срока, дѣйствіе закона о воспрещеніи въ Россіи лоттерей возобновить въ полной силѣ, и ни какихъ изытій изъ онаго не допускать. Сіе Положеніе Комитета Г. Министровъ Государь Императоръ Высочайше утвердить соизволилъ. (Опубликовано Правит. Сен. 10 Марта 1838 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Министра Юстиціи, Господина Тайнаго Советника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что Г. Управляющій дѣлами Комитета Г. Министровъ, по порученію онаго, отношеніемъ отъ 22 минувшаго Февраля сообщалъ ему Г. Министру, что по случаю возникшихъ со стороны нѣкоторыхъ Начальствъ сом-

— Дня 14-го Марца, о трzeciej z południa, CESARZ Jego Mość udurował Najwyższą swą bytnością nowo-przerobiony gmach, dla pomieszczenia Uniwersytetu i Głównego Instytutu Pedagogicznego, który był przedtém, domem Dwunastu Kollegij.

Po uważném obejrzeniu domu we wszystkich częściach, Jego CESARSKA Mość, raczył oświadczyć w nader łaskawych wyrazach Najwyższe Swę zadowolenie, za wygodne i odpowiednie celowi urządzenie obszernego gmachu, godnego uwagi dla terażniejszego swego przeznaczenia, a jeszcze więcej godnego uwagi, jako pomnik czasow PIOTRA WIELKIEGO. (G. A.)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderow, w dniu 12 m terażniejszego Marca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny drugiego stopnia, na zaświadczenie Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xięcia Dołhorukowa, Zastępcy jego Kancellaryą, Radzca Dworu Kozłowski, w nagrodę odznaczającej się gorliwością jego służby. (R. In.)

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 9-go Marca, mianowani: Rewelski Wojenny Gubernator, Admirał Hrabia Hajden 1-szy, Głównym Dowódcą Portu Rewelskiego, z pozostaniem na obowiązku dotychczasowym; Dowódzca 2-ej brygady 5-ej dywizyi floty, Kontr-Admirał Esmant, Dowódcą Portów Danajskich i 3-ej brygady tej dywizyi; Deżurny Sztab - Oficer Głównego Sztabu Dowódcy Portu Kronsztadackiego, liczący się we flocie Kapitan 1-ej rangi Iwanow 1-szy, Naczelnikiem tego Sztabu; starszy pomocnik Dyrektora Baltijskich latarni Półkownik Korpusu Szturmanów Flotty von Dezin, sprawującym obowiązkiem Dyrektora tych latarni.

— Z okoliczności śmierci Prezydenta Greko-Unickiego Kollegium Duchownego, Metropolity Jozafata, Najłaskawiej rozkazano prezydować w nim, starszemu Członkowi Kollegium, Biskupowi Litewskiemu Józefowi.

— W skutek odezwy P. Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Białostockiego Jenerał-Gubernatora, o uwolnieniu na własną prośbę Grodzieńskiego Gubernialnego Marszałka Szlachty Załęskiego od tego urzędu, P. Minister Spraw Wewn. przedstawiał o tém NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI Jego Mości, przekładając oraz, że na mocy 3 Tomu Układu Praw i Dalszego Ciągu, art. 872 i 1 uwagi do tegoż artykułu, w sprawowanie obowiązków Grodzieńskiego Gubernialnego Marszałka do czasu nowych wyborów, powinien wstąpić Marszałek powiatowy Grodzieński, Franciszek Pułstowski. NAJJAŚNIEJSZY PAN, po rozpatrzeniu takowego przedstawienia, raczył się przychylić do prośby o uwolnienie Gubernialnego Marszałka Załęskiego, dla słabości zdrowia i okoliczności domowych. (Oznajm. Rządź. Senatowi 20 Lutego b. r.)

— P. Minister Skarbu oznajmił P. Ministrowi Spraw Wewn., że z powodu zagadnienia o zabronieniu od roku 1840 sprzedaży w Rosyi promessów Banku Polskiego na obligacye pożyczek Polskich, tenże Minister Skarbu, z rozkazu Jego CESARSKIEJ Mości, porozumiewał się z Namiestnikiem Królestwa Polskiego i po otrzymaniu od niego odezwy, iż on ze swej strony uznaje pomieniony środek, w obecnych okolicznościach dogodniejszym, przedstawiał o tém Komitetowi PP. Ministrów. Komitet, zwracając uwagę na zgodzenie się Namiestnika Królestwa Polskiego co do przekładanego mu środka, uchwalił, iżby sprzedaż w Rosyi promessów Banku Polskiego na obligacye Polskich pożyczek, dozwoloną była do tego samego zakresu, do jakiego przez uchwałę Komitetu, zatwierdzoną przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA w d. 26 Marca 1835 roku, pozwolona jest sprzedaż билетов loteryi klassycznej Polskiej, mianowicie do upływu terminu zawartych z dzierżawcami tej loteryi kontraktów, który kończy się w roku 1840; po wyjściu zaś tego zakresu, ma być w zupełności przywrócona moc prawa, zabraniającego loteryj w Rosyi i żaden od tego wyjątek dopuszczonym nie będzie." (Op. przez Rz. Sen. 10 Marca). (T. P.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia Ministra Sprawiedliwości, Pana Radzcy Tajnego i Kawalera Dmitria Wasilewicz Daszkowa, że P. Zarządzający Sprawami Komitetu PP. Ministrów, z jego polecenia, przez odniesienie się pod dniem 22-m zeszłego Lutego, udzielił temuż P. Ministrowi, że z okoliczności wynikłych ze strony niektórych władz wątpliwości względnie przed-

внѣй на счетъ представленія къ наградамъ чиновниковъ, кои прежде выслуги 3 лѣтъ въ одной должности, перемѣщаются Начальствомъ въ другія, Комитетъ Министровъ въ засѣданіи 5-го того Февраля разсуждалъ, что въ собственноручномъ Его Императорскаго Величества повелѣніи, послѣдовавшемъ на журналъ Комитета, отъ 11 Февраля 1836 года, изображено: „впредь принять за правило по всемъ вѣдомствамъ, никого не представлять къ наградамъ орденами и деньгами, ежели не прослужилъ полныхъ трехъ лѣтъ въ одной должности, и считать повышеніе должностію наградою;“ а другимъ Высочайшимъ повелѣніемъ, объявленнымъ Комитету въ засѣданіи 10 Марта того же года, постановлено: правило сѣе строго соблюдать и во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда чиновникъ, не прослужа трехъ лѣтъ въ одномъ вѣдомствѣ, переходитъ по собственному желанію въ другую должность по иной части; повышеніе же должностію въ отношеніи къ награжденію орденами и деньгами считать наградою, когда оно сопряжено съ званіемъ, дающимъ высшій чинъ поступившему въ оное. Основываясь на точныхъ словахъ и смыслѣ сихъ Высочайшихъ повелѣній, Комитетъ при разсмотрѣніи представленій о наградахъ, удостоенныхъ въ свое время и утвержденія Его Императорскаго Величества, не считалъ препятствіемъ къ означеннымъ выше наградамъ: во 1-хъ, перехода изъ одной должности въ другую въ томъ же самомъ вѣдомствѣ и одного класса съ предыдущему, или изъ высшаго класса въ низшій, ежели время нахождения въ обихъ составляетъ не менѣе трехъ лѣтъ; во 2-хъ, перехода изъ одного вѣдомства въ другое къ должности равнаго или низшаго класса, буде только время нахождения въ обихъ составляетъ не менѣе трехъ лѣтъ и при томъ чиновникъ въ прежнемъ вѣдомствѣ три года выслужилъ; и въ 3-хъ нахождения менѣе трехлѣтняго срока въ должности временной или упраздненной, если чиновникъ окончилъ съ успѣхомъ возложенное на него порученіе: ибо во всѣхъ сихъ случаяхъ имѣтъ повышенія, сопряженнаго съ званіемъ, дающимъ высшій классъ по должности, а слѣдовательно и права на высшій чинъ по гражданской линіи; относительно же временныхъ или упраздненныхъ должностей и по тому еще уваженію, что тутъ чиновникъ оставляетъ должность не добровольно, а въ слѣдствіе распорихенія самаго Правительства. На основаніи сихъ разсужденій Комитетъ разрѣшилъ и упомянутыя выше сомнѣнія. Въ засѣданіи 22 Февраля объявлено Комитету, что Государь Императоръ положеніе онаго Высочайше утвердить соизволилъ. (Оп. Пр. Сен. 12 Марта 1838 г.) (С.В.)

Извлеченіе изъ отчета по управленію Царствомъ Польскимъ съ 1829 по 1835 годъ.
(Продолженіе.)

10) *Польскій Банкъ* Первоначальный капиталъ Польскаго Банка, независимо отъ поступившихъ въ пополненіе онаго 10 м. злотыхъ, непрерывно и значительно возрасталъ оборотами какъ собственныхъ фондовъ, такъ и внесенныхъ изъ судебныхъ мѣстъ спорныхъ денегъ и другихъ суммъ. Съ 1828 года вносятся въ Банкъ всѣ капиталы общественные и принадлежащіе разнымъ заведеніямъ. По сей причинѣ, вклады въ Банкъ простирались: въ 1829 году до 118 м. злотыхъ, а въ 1830 году до 151 м. злотыхъ; выдано изъ Банка: въ 1829 болѣе 261 м., а въ 1830 болѣе 270 м. злотыхъ; всѣхъ же оборотовъ Банка было въ 1829 году на 370 м. а въ 1830 на 410 м. злотыхъ. Во время сего благоприятнаго положенія Польскаго Банка, послѣдовалъ мятежъ, угрожавшій сему заведенію совершеннымъ упадкомъ. Однако точнымъ и строгимъ исполненіемъ всѣхъ обязанностей, Начальство Банка успѣло поддержать кредитъ заведенія какъ внутри Царства, такъ и за границею: а по восстановленіи законнаго порядка, однимъ изъ первыхъ распоряженій Главнокомандующаго было обезпеченіе цѣлости банковыхъ капиталовъ. Похищенная мятежниками Банковая касса, свыше 5 м. зл. въ себѣ заключавшая, возвращена Банку; условія до мятежа Банкомъ заключенныя, остались въ своей силѣ и дѣйствія заведенія воспріяли прежнее теченіе. Обозрѣвая положеніе дѣлъ Банка прежде и послѣ мятежа, нельзя не удивляться, что обороты его въ теченіе сего времени уменьшились на 60 м. злот., прибыли же его составили противъ прежняго едва десятую часть. Независимо на такой подрывъ, капиталы Банка послѣ мятежа начали опять быстро умножаться, ибо простираясь въ 1832 году на сумму не свыше 73 м. они въ слѣдующемъ уже году доходили до 103 м. злот., всѣхъ же оборотовъ было: въ 1832 на 538 м., въ 1833 на 559 м., а въ 1834 на 738 м. злотыхъ.

Въ числѣ предпріятій, въ которыя входилъ Банкъ, важнѣйшее составляетъ устроеніе шоссе. По незна-

ставленія до наградъ чиновниковъ, которые передъ выслуженіемъ трехъ лѣтъ въ одномъ обowiąзку, переносясь бы- ваяя черезъ Звѣрзчностъ на инне, Комитетъ Министровъ на посиденіи 5-го Лутего розважалъ, же въ власнорѣ- чнымъ Jego Cesarskiej Mości rozkazie, nastalym na журналъ Комитету, подъ днѣмъ 11-мъ Лутего 1836 року, powiedziano: „Przyjacъ na przyszłość за правило ве- вьсѣткихъ владзахъ, никого не представлять до наградъ orderami i pieniędzmi, jeżeli не wysłużył zupełnych трехъ лѣтъ въ одномъ обowiąзку, и uważać podwyższenie obowiązку за nagrodę;“ а иннымъ Najwyższymъ rozkazem, objawionymъ Комитетови на посиденіи 10-го Marca tegoż року, postanowiono: правило то ściśle zachowy- wać i ве вьсѣткихъ тыхъ zdarzeniachъ, kiedy urzędnik, не wysłużywszy трехъ лѣтъ въ одномъ заведовствіе, przechodzi z власней чѣги до инного обowiąзку в инней чѣсти; podwyższenie zaś przez обowiązekъ в stosunku до наградъ orderami i pieniędzmi, uważać за nagrodę, kiedy то podwyższenie złączone jest з названіемъ, dajacemъ wyższą rangę temu, który веиъ wstąpił. Trzymając się istotnychъ słów i myśli Najwyższychъ тыхъ rozkazów, Комитетъ przy rozpatrzeniu представленія о на- градзахъ, uznanychъ в swymъ czasie i utwierdzenia Jego Cesarskiej Mości, не uważał за przeszkodę до опи- sanychъ wyżej наградъ: 1) przejścia з одного обowiązку до другого в тежѣ samej wiedzy i jednej klasy з по- przedzającą albo з klasy wyższej до niższej, jeżeli czas znajdowania się в obu обowiązkachъ stanowi не mniej над trzy lata; 2) przejścia з jednej wiedzy до инней на обowiązekъ równej albo niższej klasy, jeżeli tylko czas znajdowania się в obu обowiązkachъ stanowi не mniej над trzy lata i przytém, jeżeli urzędnikъ в uprzedniej wiedzy, wysłużył trzy lata; i 3) znajdowania się mniej над trzy-letni okresъ, в обowiązку czasowymъ, albo skasowanymъ, jeżeli urzędnikъ należycie ukończył włożone на него poruczenie: gdyż ве вьсѣткихъ тыхъ zdarzeniachъ не ма podwyższenia, połączoneго з urzędemъ, dajacemъ wyższą klassę в обowiązку, а zatemъ i права до wyższej rangi в linii cywilnej; względnie zaś czasowychъ albo skasowanychъ обowiązkówъ i з tego jeszcze względu, że ту urzędnikъ zostawuje обowiązekъ не do- browolnie, ale skutkiemъ rozporządzeńъ samegożъ Rządu. Na osnowie тыхъ uwagъ, Комитетъ rozstrzygnął i wspo- mnione wyżej wątpliwości. На посиденіи 22-го Лу- тего objawiono Комитетови, że Cesarzъ Jego Mość postanowienie jego Najwyżej utwierdzić raczył. (Op. przez Rz. Sen. 12-го Marca 1838 року). (G. S.)

ВЫЦІАГЪ ЗЕ ЗДАНІА СПРАВЫ З ДѢЛАНЪ АДМИНИСТРАЦІИ КРѢОЛЕСТВА ПОЛСКИГО ВЪ ЛАТАХЪ ОДЪ 1829 ДО 1835.
(Ціагъ далшы.)

10) *Банкъ Польскій*. Дopefнiony początkowie kapi- таłъ zakładowy Банку dziesięciu milionami, wzrastał bezustannie такъ з власныхъ obrótów, jako też summъ spornychъ i wszelkiego rodzaju depozytów. Od roku 1828, Банкъ stał się składemъ вьсѣткихъ kapitałówъ publicz- nychъ, i instytucyownychъ. Z tej przyczyny, wartości po- wierzone Bankowi в року 1829, wynosiły 118,000,000 złp. а в року 1830, 150,000,000 złp. Zwroty roczne wynosiły: в року 1829 przeszło 261, а в року 1830 przeszło 270 milionów; ogólny zaś obrótъ kapitałówъ Ban- ку, czynił в року 1829, przeszło 370,000,000, а в року 1830, 410,000,000 złotychъ polskich. Zwroty roczne wy- nosiły в pierwszymъ року przeszło 261,000,000 złp., а в drugimъ przeszło 270,000,000 złp. Wśródъ такъ pomysl- nego wzrostu Банку Польскаго, wybuchnąłъ rokosz, за- grażający zakładowi temu zupełnymъ upadkiemъ. Jed- nakże, przezъ akuratne i ściśle wypełnienie obowiązkówъ, zwiernoznośćъ Bankowa, potrafiła utrzymaćъ kredytъ tej instytucyi, такъ в kraju, jakъ i за границą, а по przy- wróceniuъ prawejъ władzy, jednemъ зъ pierwszychъ dzia- łańъ Głównodowodzącego, było zabezpieczenie całości funduszówъ Bankowychъ. Uwięziona przezъ powstańcówъ kassa, в summie 5,000,000 złp. odzyskaną zostала; за- chowano mocъ układowъ, które Банкъ przedъ rokoszemъ pozawierał, i rzeczy до власциwego toku wróciły. Po- równywającъ stanъ Банку przy zamknięciuъ rachunkówъ, з концемъ 1831 r., з takimże stanemъ przedъ rokoszemъ, widzieć się daje, iż з ogólnychъ obrótówъ ubyłо blisko, sześćdziesiątъ milionówъ złotychъ, а zyski tego roku, za- ledwie dziesiątej чѣсти dawniejszychъ wyrównywały. Po- mimo такъ wielkichъ stratъ, fundusze Банку, по rokoszu szybko powiększać się zaczęły: albowiemъ wynoszące в року 1832, niewięcejъ jakъ 75,000,000 złp., в następnymъ року dochodziły до 103,000,000 złp.; вьсѣткихъ zaś о- brótówъ было в 1832 року до 538,000,000, в року 1833 до 559,000,000, а в 1834 року до 738,000,000 złp.

Міędzy przedsięwzięciami, któreми się Банкъ за- trudnia, najważniejszą jest, budowa drógъ bitychъ. Gdy

чительности поступающего на сей предмет сбора, невозможно было приступить къ постройкѣ шоссе съ желаемою скоростію, по чему Банкъ, съ Высочайшаго разрѣшенія, въ 1829 году обязался устроить шесть главныхъ дорогъ, съ употребленіемъ на сіе 14-ти милліоновъ. Начало сдѣлано съ дороги: Краковской, Люблинской и Волынской. Независимо отъ сихъ шоссе, по возстановленіи законнаго порядка, приступлено было къ устройству новыхъ, для коихъ работы производятся съ неизменною быстротою.

Кромѣ сего, Банкъ съ 1834 года принялъ на себя окончательныя работы по Августовскому каналу, въ вознагражденіе чего, Правительство разрѣшило ему порубку, въ продолженіе десяти послѣдующихъ годовъ, лѣса въ казенныхъ имѣніяхъ Августовской Губерніи.

По случаю неокончанія ликвидаціи Внутреннихъ Государственныхъ долговъ и неприведенія въ устройство долговъ вѣнскихъ, Банкъ, согласно установленію своему, продолжалъ въ теченіе и послѣднихъ шести лѣтъ, покупку свидѣтельствъ Центральной Ликвидационной Коммисіи.

Въ казну Царства поступило изъ прибылей Банка:

въ 1829 году до 3 м. 329 т. злотыхъ.	
— 1830	2 м. 594 т.
— 1831	256 т.
— 1832	2 м. 447 т.
— 1833	2 м. 806 т.
а въ 1834	3 м. 220 т.

11) *Земское кредитное общество.* Билетовъ сего общества по 1-е Января 1829 выпущено было всего на сумму 119 м. злотыхъ. Въ теченіе послѣднихъ шести лѣтъ, общество выдало подъ залогъ какъ казенныхъ имуществъ, такъ и частныхъ имѣній, билетовъ на 122 м., такъ, что масса всѣхъ билетовъ выпущенныхъ со времени учрежденія общества по 1 Января 1835 года, простиралась на 241 м. злотыхъ. Но какъ уплатою капитала извлечено было изъ оборота тѣхъ билетовъ на 43 милліона, то и осталось ихъ къ 1835 году, на сумму 198 милліоновъ злотыхъ.

Точное и строгое исполненіе правилъ общества, утвердило кредитъ его и пріобрѣло ему довѣріе публики какъ внутри, такъ и внѣ предѣловъ Царства. Въ 1830 уже году, билеты общества ходили почти по именованной цѣнѣ ихъ; хотя же во время мятежа, курсъ ихъ нѣсколько и понизился, но сіе приписать должно не иному чему, какъ принужденному въ то время выпуску значительнаго числа билетовъ, въ депозитъ бывшихъ. По возстановленіи общественнаго спокойствія, курсъ ихъ немедленно возвысился, такъ, что въ концѣ 1831 года, билеты общества принимались уже предпочтительно предъ иностранными Государственными фондами. Установленіе сіе съ самаго учрежденія своего принесшее краю неисчислимыя выгоды, и по прекращеніи мятежа, обнаружило благотворное свое дѣйствіе. Выпускомъ билетовъ, оно успѣло оживить денежные обороты въ Царствѣ и пользоваться покровительствомъ Правительства, съ своей стороны оказало важное содѣйствіе, для поддержанія и усиленія земледѣльской промышленности.

(Окончаніе въпредѣ).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 26-го Марта.

Восемь уже дней распространяющійся здѣсь слухъ о смерти *Ибрагима-Паша* въ Сиріи, который до сихъ поръ требовалъ еще подтвержденія и принадлежалъ къ невѣроятнымъ извѣстіямъ, сегодня опровергнувъ новымъ равно важнымъ слухомъ. Купеческія письма изъ Александріи (черезъ Триестъ) сообщаютъ извѣстіе, (неручаясь впрочемъ за оное), что Египетскія войска потеряли въ Сиріи чувствительную потерю. Большая часть Сиріи будто совершенно возмущилась. Сообщаемъ это извѣстіе не ручаясь впрочемъ за его подлинность.

27-го Марта.

Съ новѣйшею почтою изъ Константинополя, полученныхъ здѣсь письма, неоставляютъ почти сомнѣній, что вкратцѣ упомянутое вчера, прибывшее сюда изъ Александріи черезъ Триестъ извѣстіе, заслуживаетъ полное вѣроятіе, хотя донесенія изъ Константинополя, доходятъ только до 7-го, изъ Смирны до 2-го ч. с. м. а полученныхъ черезъ Константинополь извѣстія изъ Александріи до 16 Февраля. Они согласно уведомляютъ, что народъ Аванской провинціи, возсталъ дружно, чтобы отвратить новыя притѣсненія въ наборѣ рекрутъ для Египетской службы, что бунтовщики разбили Египетскаго Генерала назначеннаго для принужденія ихъ, и много взяли въ плѣнъ, что далѣе, жители Ливана и изъ окрестностей мертваго моря присоединились къ мятежу, который все болѣе распространяется, между тѣмъ, какъ Египетскія войска во многихъ мѣстахъ

zakres funduszu szarwarkowego, nie dozwalał zamierzonego w tej czynności pośpiechu, zawartą została jeszcze w roku 1829, wedle Najwyższego Rozkazu umowa, mocą której, Bank obowiązał się udzielić 14 milionów pożyczki, na przedsięwzięcie sześciu główniejszych traktów, i sam podjął się tej budowy. Rozpoczęto naprzód roboty na traktach: Krakowskim, Lubelskim i Wołyńskim, a po uśmierzonym buncie, obok dalszego prowadzenia dawniejszych robot, przedsięwzięto nowe, i ta praca nigdy z większym nie postępowała pośpiechem.

Oprócz tego, Bank od r. 1834, objął kierunek dalszych robot około kanału Augustowskiego; dla pokrycia zaś wydatków, jakich to przedsięwzięcie wymaga, zakupił na lat 10 poręby drzewa w lasach Rządowych Gubernii Augustowskiej.

Co do zaspokojenia długu krajowego, gdy likwidacya wewnętrzna dotąd nie jest ukończoną, a zewnętrzna na ostateczne załatwienie oczekuje, Bank, stosownie do ustawy swojej, trudnił się w ubiegłych sześciu latach, spłaceniem dowodów Kommissyi Centralnej likwidacyjnej.

Z zysków swoich Bank polski, wniósł do kassy Królestwa:

w r. 1829 do	3,592,000 złp.
— 1830	2,594,000 —
— 1831	256,000 —
— 1832	2,447,000 —
— 1833	2,806,000 —
а w 1834	3,220,000 —

11) *Towarzystwo Kredytowe Ziemskie.* Listów zastawnych tego Towarzystwa, do 1 Stycznia 1829 r., było w obiegu, za summą około 119,000,000 złp. Wypożyczyło Towarzystwo w następnym sześciu latach, tak na dobra Rządowe, jako i prywatne, 122,000,000 złotych, tak, że summa ogólna wszystkich listów zastawnych, wypuszczonych od dnia ustanowienia Towarzystwa, po dzień 1 Stycznia 1835 r., wynosiła 241,000,000 złp.; że zaś w tymże czasie umorzono złotych polskich, 43,000,000, przeto pozostało w obiegu po dzień 1 Stycznia 1835 r., 198,000,000 złotych.

Ścisłe wykonanie prawa, nadało instytucji tej, w kraju i za granicą wziętość i ufność. Już w roku 1830 kurs listów zastawnych dochodził nominalnej ich wartości; lubo zaś w czasie rokосу chwilowo się zniżył, przecież to nie czemu innemu przypisać należy, jak przymuszonej sprzedaży znacznego kapitału w listach zastawnych, w depozycie będących; ale zaraz po uśmierzonym rokосу, kurs ich stopniowo podnosić się zaczął tak dalece, że w końcu 1831 r., porównane z innymi papierami zagranicznymi, doznawały wyższego pokupu. Jeżeli systemat kredytowy, w chwili zaprowadzenia swego, przyniósł dla kraju nieocenione korzyści, nie mniej zbawienną stał się pomocą i po uśmierzeniu rokосу. Przez wypuszczenie listów zastawnych, potrafił ożywić obróty pieniężne w kraju, a przy opiece Rządu, dopomógł ze swej strony do utrzymania i polepszenia się rolniczego przemysłu.

(Dokończenie nastąpi).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrja.

Wiedeń, 26-go Marca.

Przez listy kupieckie od 8 dni rozszerzona tu pogłoska o śmierci *Ibrahima-Baszy* w Syrii, która nie miała żadnego potwierdzenia i należała bez wątpienia do rzędu bajek, dzisiaj zaprzeczona przez nową równie ważną pogłoskę. Listy bowiem kupieckie z Alexandryi (przez Tryest), udzielają niezaręcone jeszcze wiadomości, że wojska Egipskie w Syrii, dotkliwą poniosły klęskę. Większa część Syrii ma się znajdować w otwartym powstaniu. Udzielamy tę wiadomość, lecz za prawdziwość jej nie ręczymy.

Dnia 27-go.

Z najnowszą pocztą z Konstantynopola otrzymane tu listy, za ledwie zostawiają do wątpienia, że krótko namięniona wczora, otrzymana tu przez Tryest z Alexandryi wiadomość, zupełnie jest prawdziwą, chociaż doniesienia z Konstantynopola dochodzą tylko do d. 7, ze Sмирны do d. 2 t. m., a otrzymane przez Stambuł doniesienia z Alexandryi do 16 Lutego. Zgodnie one donoszą, że ludność prowincyi Awuan powstała w masę, dla oparcia się nowym ucieczkom w zaciągu rekrutow do wojska Egipskiego, że buntownicy Egipskiego Jenerała, który był wysłany dla ich przymuszenia, pobili i wiele ludzi wzięli w niewolę, że dalej mieszkańcy Libanu i z okolic morza Martwego przyłączyli się do powstania i coraz więcej rozszerzają się po tym kraju, gdy tymczasem wojska Egipskie na innych miejscach częściowo ponoszą porażki. Skutkiem tych wypadków, *Ibrahim Basza* znalazł się spowod-

поражены. Въ следствіе сихъ происшествій *Ибрагимъ*-Паша принужденъ былъ требовать помощи отъ отца своего который отправилъ Военнаго Министра *Ахметъ*-Пашу съ нѣсколькими полками въ Сирію. Новѣйшіе купеческіе письма полученныя здѣсь чрезъ Триестъ изъ Александріи, доходятъ до 4 Марта и уведомляютъ, что *Ахметъ*-Паша встрѣтилъ нападеніе взбунтовавшихся Сирійцевъ близъ Яффы, разбить и весь почти его корпусъ уничтоженъ. Негерпѣливо ожидаютъ подробностей о семъ дѣлѣ, которое можетъ быть очень важнымъ для будущности Востока. — Впрочемъ новѣйшія письма изъ Константинополя несообщаютъ никакой важной новости.

— Чрезъ Триестъ получены также новѣйшія извѣстія изъ Аенія, упоминающія о слухѣ, что Ея Велич. Королева *Амалия* беременна.

Пестъ, 19-го Марта.

Хотя вода оставила насъ, Дунай возвратился на свое мѣсто, и только нѣкоторые самыя низкія улицы, наполнены оставшимся иломъ и лужами; но при всемъ томъ ужасная драма еще не прекратилась. Страшное паденіе домовъ продолжается. Вчера вечеромъ опять обрушилось новое великолѣпное зданіе противу Леопольдштадской церкви и паденіемъ своимъ разрушило часть сосѣдняго дома. Изъ непрочино построенныхъ домовъ въ предмѣстїяхъ, неосталось ни одного, прочнѣйшіе только остались до сихъ поръ. Число завалившихся домовъ полагаютъ 1,500. Официальныхъ свѣдѣній еще неимѣется. Несчастный Пестъ представляетъ трогательное зрѣлище. Этого, за нѣсколько дней богатый, цвѣтущій, промышленный городъ, который принадлежалъ уже къ прекраснѣйшимъ въ Европѣ, коего число жителей превосходило уже 90,000 — представляетъ теперь бдѣствіе и горести. Богатѣйшіе жители толпами выходятъ въ Офенъ. Потери товаровъ истребленныхъ водою въ нашихъ лавкахъ, чрезвычайно велика; особенно подверглась тому предметы роскоши и моды. Книгопродавцы понесли также большой убытокъ. Особенный видъ представляла лютеранская церковь въ Пестѣ. Она была открыта для прїюта несчастныхъ немѣющихся пристанища, и наиболѣе находили въ ней убижище Евреи, которые въ Христіанской церкви приносили пламенные свои молитвы.

Прага, 27-го Марта.

Вчера въ 2 часа по полудни скончался на 61-мъ году жизни здѣшній Князь Архіепископъ, Андрей Алонзій Графъ *Скарбекъ*, въ следствіе апоплексическаго удара, поразившаго его 23-го ч. с. м.

(A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 24-го Марта.

Въ Королевскомъ дворцѣ очень радуются тому, что Герцогиня *Орлеанская* беременна. Герцогиня будто уведомила уже о томъ свою фамилію въ Германію, которая съ душевнымъ удовольствіемъ приняла это извѣстіе. Престоль младшей линіи Бурбоновъ, все болѣе упрочивается, и такъ сказать, все болѣе испытываетъ благополучія.

— Г. *Сильвестръ де Саси* въ завѣщаніи своемъ, возложилъ обязанность на Г-на *Гранжере Деллагранжъ*, ученаго французскаго ориенталиста и хранителя арсенальной библіотеки, составить каталогъ восточныхъ его рукописей.

— Жур. *Toulonnais* отъ 14-го ч. с. м., о посланникѣ *Абдель-Кадера* уведомляетъ слѣдующее: „*Бенъ-Арахъ* 3-го ч. вступилъ на пароходъ *le Cerbere*, но едва совершилъ 20 часовъ пути, какъ морская болѣзнь такъ его извурлила, что онъ не хотѣлъ плыть далѣе и рѣшился отказаться отъ своего посольства. Сопутники его съ трудомъ успѣли склонить его къ дальнѣйшему путешествію. 7-го ч. онъ благополучно прибылъ на мѣсто. Немедленно потомъ отправился съ своимъ переводчикомъ, съ Евреемъ *Бенъ-Дюрандомъ* и Мавромъ *Абурдерга* въ карантинный госпиталь, куда отосланы также животныя, предназначенныя Королю. Тюки съ другими подарками, остались на кораблѣ. Во время карантина, Арабы жиди весьма бережливо, питаются только Серацинскимъ, пшеномъ и рыбою, приготовляемыми собственнымъ ихъ поваромъ. Капитанъ корабля, желая почтить новаго гостя, отправилъ къ нему почетную стражу, состоящую изъ одной компаніи, что очень изумило Посланника, и онъ подумалъ что его почитаютъ плѣннымъ. Никто не могъ его убѣдить въ истинѣ и на послѣдокъ признано приличнымъ, совершенно отнять почетную стражу. Впрочемъ *Бенъ-Арахъ* являетъ довольно щедроты; людямъ высадившимъ его на землю, далъ полную горсть монеты по пяти франковъ.

— *Messenger* сообщаетъ: „Въ дипломатическихъ собранїяхъ много говорятъ о непрїятномъ происшествіи, будто случившемся въ отношеніи нашего Посланника при Туринскомъ Дворѣ. Если подробности по

ванымъ жадабъ помощи отъ своего оца, который wystal do Syrii swojego Ministra Wojny *Ahmed-Baszę* z kilku полками. Najnowsze otrzymane tu przez Tryest z Alexandryi listy kupieckie, dochodzą do dnia 4 Marca i donoszą, że *Ahmed-Basza* napadniony został nie daleko Jaffy od zbuntowanych Syryjczyków, pobity i cały prawie jego korpus zniszczony. Z natężeniem oczekują bliższych szczegółow o tej rozprawie, która może byдъ wielkiej wagi dla przyszłości Wschodu. — Zresztą nowe listy z Konstantynopola żadnej ważnej nie udzielają wiadomości.

— Przez Tryest także otrzymaliśmy najnowsze wiadomości z Aten, które udzielają pogłoskę, że Królowa *Amalia* jest przy nadziei.

Pest, 19-go Marca.

Woda chociaż nas opuściła, Dunaj powrócił do swojego łożyska, i kilka tylko bardzo niskich ulic, napełnione są jeszcze pozostałym błotem i kałużami; lecz straszliwy dramat jeszcze się nie skończył, okropne zapadanie domow nieustaje. Wczora wieczoremъ z wielkim łaskotem zapadł nowy gmach wspaniały przeciwko Leopolstadzkiego kościoła i zburzył część domu sąsiedniego. Ze słabo budowanych domow na przedmieściach ani jeden nie pozostał; trwalsze tylko i mocniejsze trzymają się dotąd. Liczbą zapadłych domow podają na 1,500. Urzędowych wiadomości nie ma jeszcze. Nieszczęsną Pest rozdierający stawi widok. To, przed kilkа dniami, tak zamożne, kwitnące przemysłowe miasto, które się już liczyło do najpiękniejszych w Europie, którego liczba mieszkańców przechodziła już 90,000, okazuje tylko nędzę i nieszczęście. Majętniejsi mieszkańcy wychodzą teraz w massie, najwięcej do Budy. Strata w towarach zniszczonych w naszych sklepach przez wodę, jest nadzwyczaj wielką; szczególniej uległy temu losowi przedmioty zbytku i mody. Księgarze podobnie wielką ponieśli stratę. Szczególniejszy widok przedstawiał kościół Luterski w Peście. Był on otwarty na przyjęcie nieszczęśliwych i niemających przytułku, a najwięcej szukali w niem schronienia żydzi, którzy w kościele Chrześcijańskim głośno i gorąco zanosili modły.

Praga, 27-go Marca.

Wczora o godz. 2 po południu, tutejszy Xiąże Arcy-Biskup, *Jędrzej Albizy Hrabia Skarbek Ankwicz* z Postawic, zakończył tu życie od apoplexyi, którą był uderzony jeszcze d. 23, mając wieku lat 61. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 24 Marca.

W Pałacu Królewskim panuje radość zupełna: nie masz już bowiem żadnej wątpliwości, że Xiężna *Orleńska* jest przy nadziei. Xiężna doniosła już podobno o tém rodzinie swojej w Niemczech, która wiadomość tę przyjęła z uczuciem rzetelnego ukontentowania. Tron młodszej linii Burbonów, staje się więc coraz mocniej utwierdzonym i można powiedzieć coraz więkšej pomyślności doznającym.

— Pan *Silvestre de Sacy* zobowiązał w testamentcie swoim Pana *Grangeret Delagrangę*, uczzonego orientalistę francuzkiego i konserwatora biblioteki arsenalnej, ażeby ułożył katalog jego rękopismów wschodnich.

— Dziennik *Toulonnais* z d. 14 h. m. donosi o posłanniku *Abdel-Kadera*, co następuje: „*Ben-Arach* wsiadł d. 3 na pokład parowego okrętu *le Cerbere*, ale zaledwie upłynął 20 godzin drogi, tak mocno zmęczyła go choroba morska, że nie chciał dalej płynąć i postanowił rzecъ się swego posłannictwa. Z trudnością tylko zdołali nakłonić go do wytrwałości jego towarzysze. Dnia 7 przybył szczęśliwie na mѣjsce. Udał się on natychmiast ze swoim tłumaczem, z żydem *Ben Durand* i z *Maurem Aburderha*, do lazaretu kwarantanny, gdzie odesłano także i zwierzęta, dla Króla przeznaczone. Paki z innymi podarunkami zostały na okręcie. Podczas kwarantanny, żyli Arabowie bardzo skromnie, nie jedząc, jak tylko ryż i ryby, co im własny kucharz przyprawiał. Kapitan portowy, chcąc uczeić nowego gościa, postawił mu straż honorową z jednej kompanii złożoną, co zmięszało niezmiernie posłannika sądził bowiem, że uważają go za jeńca. Niepomogły żadne perswazyje; uznano nareszcie za rzecz stosowną, odwołać zupełnie straż honorową. *Ben-Arach* okazuje się z resztą dość hojny; ludziom, którzy go na ląd przewieźli, dał garść pełną sztuk pięcio-frankowych.

— W *Messenger* czytamy: „W dyplomatycznych zgromadzeniach wiele mówią o nieprzyjemnym wypadku, który miał się zdarzyć względem Posła naszego przy dworze Turynskim. Jeśli szczegóły, o których się

сему дѣлу, коихъ не сообщаемъ до получения обстоятельнѣйшихъ извѣстій, вѣроятны, то необходимо было бы замѣнить Г-на *Румини* другимъ Посланникомъ.“ По донесеніямъ *Constitutionnel*; будто нарушение этикета, дало поводъ къ жалобѣ Туринскаго двора.

26-го Марта.

Courrier français уведомляетъ, что Князь Павелъ *Эстергази* изъ собственнаго имѣнія назначилъ миллионъ гульденовъ для покрытія издержекъ при представленіи Императора Австрійскаго, во время коронаціи Англійской Королевы.

— *Messenger* сообщаетъ, что ожидаютъ въ Парижѣ Нидерландскаго Посланника Барона *Фогеля*, для донесенія о намѣреніи его Монарха, въ отношеніи Бельгіи.

— Правительство публикуетъ сегодня слѣдующую телеграф. депешу изъ Бреста отъ 25 Марта въ 8½ час. утра: „*Морской Префектъ къ Морскому Министру*. Корабль *Nisus* послѣ 32-дневнаго путешествія прибылъ сюда изъ Гаити. Коммиссары ничего не пишутъ ко мнѣ, но Капитанъ брига уведомляетъ, что въ Гаити общая радость, по случаю заключенія съ Франціею договора, определяющаго рѣшительное признаніе, миръ, дружбу, взаимность, вознагражденіе 60 миллион., уплачивая съ 1838 по 1867 и что уже почти 3 миллион. находится на корабль *Nereïde*.“

— Одинъ здѣшній журналъ при сообщеніи сказанной телегр. депешы, замѣчаетъ: „Вчера вечеромъ Министры были весьма довольны. Многіе изъ нихъ въ слѣдствіе полученныхъ депешей собрались у Президента Совѣта. Они увѣрены что благопріятныя извѣстія изъ Гаити, много подѣйствуютъ на утвержденіе ихъ мнѣній; но изъ содержанія депешы видно, что Морской Префектъ не получилъ официально сихъ извѣстій. Впрочемъ трудно вѣрить, чтобы Президентъ *Бойеръ* рѣшился такъ скоро выслушать представленіе коммиссаровъ, такъ какъ незадолго до прибытія ихъ, произнесъ рѣчь, обнаруживающую совершенно противный образъ мыслей.“

— Въ письмѣ изъ Логроньи отъ 17-го ч. уведомляютъ: „Генераль *фанъ Галенъ* сдѣлалъ изъ Віаны рекогносцировку и отразилъ Карлистовъ приближавшихся къ сему городу. Генераль *Эспартеро* узнавъ, что *Герге* съ 6,000 чел. идетъ на Мендавию, отправился въ Лодозу, а между тѣмъ *фанъ Галенъ* послѣдшилъ къ бродамъ при Мендавіи и Ст. Мартенъ, чтобы опередить тамъ Карлистовъ. Генераль *Рибера* двинется къ Гихару, чтобы остановить *Кабреру*, который кажется хочетъ угрожать Сарагосѣ. *Леонъ-эль-Конде* приблизился къ Эбру, чтобы наблюдать за движеніями *Кабанеры*. *Донъ-Карлосъ* все еще получаетъ изъ Франціи жизненные припасы, амуніцію, вооруженіе и даже лошадей, въ слѣдствіе чего Генераль *Эспартеро*, далъ приказъ Генералу *Але*, осадить границы многими небольшими корпусами. Нѣсколько дней *Эспартеро* оказываетъ большую дѣятельность; его прокламація кажется предвѣщала новую энергію.“

— Пишутъ изъ Байонны отъ 21 ч.: „Новый Карлистскій экспедиціонный корпусъ, изъ Менской долины отправился во внутренность края; онъ имѣетъ 8 батал. пѣхоты и 300 чел. конницы. Командуетъ онымъ Графъ *Негри*. Христиансы подъ командою *Латре* и *Кастанеда* напрасно покушались остановить экспедицію, и по послѣднимъ извѣстіямъ она дошла уже до Сонсилло между Вилларкайо и Рейноса. Неизвѣстно, пойдетъ ли она чрезъ Эбрь, или по сю сторону вступитъ въ Кастилію или Астурію.“

— Съ удивленіемъ замѣчено на сегодняшней биржѣ большое движеніе въ курсахъ Испанскаго дѣйствительнаго долга; онъ возвысился съ 21½ на 23. Говорятъ что сегодня утромъ прибывшій изъ Мадрита курьеръ, доставилъ извѣстіе о заключеніи весьма выгоднаго для Испаніи займа. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 17-го Марта.

Императорскій Парламентъ *). Нижняя Палата. *Засѣданіе 14 г. с. м.*, не представляло никакой важности.

Засѣданіе 15 г. с. м. Послѣ изданія распоряженій о новомъ выборѣ члена Парламента изъ Майдстона, вмѣсто умершаго Г-на Виндгама Левисъ, Г. членъ Парл. *Вилверъ* изъ Вульвергамптона сдѣлалъ предложеніе, чтобы Палата перемѣнилась въ комитетъ для разсмотрѣнія слѣдствій существующихъ законовъ о привозѣ и вывозѣ хлѣба. Почтенный членъ представлялъ эти законы самими строгими и несправедливѣйшими изъ всѣхъ, какіе только были определе-

*) Англійскій Парламентъ пользуется шишудомъ „Царскаго, или Императорскаго Парламента“ (Imperial Parliament.) (P.)

доставляемъ въ томъ взглядѣ, а которыхъ удѣленіе задерживаемъ, нимъ не буди мы имѣли докладнѣйшихъ вѣдомостей, są prawdziwe, tedy stało się koniecznymъ, zmienić P. Rumigny przez innego posła.“ — Podług *Constitutionnel*, uchybienie przeciwko etykietcie dało powód do zażalenia dworowi Turynskiemu.

Dnia 26.

Courrier Français donosi, że Xiążę Paweł *Estéraz* z własnego swego majątku przeznaczył sumę million guldenów na kosztą przy reprezentowaniu Cesarza Austriackiego podczas koronacyi Królowej Angielskiej.

— *Messenger* donosi, że Posel Niderlandzki, Baron *Fogel*, oczekiwany jest do Paryża, dla doniesienia o zamiarachъ swojego Monarchy względemъ Belgii.

— Rządъ ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegr. z Brestu pod 25 Marca o pół do 9 rano: „*Prefekt morski do Ministra marynarki*. Okręt *Nisus* przybył tu właśnie z Hayti po 32 dniachъ żeglugi. Kommissarze nie mi nie donoszą, lecz Kapitanъ brygu zawiadamia, że w Hayti powszechna radość z powodu zawarcia dwóch układówъ z Francją, które utwierdzają ostateczne uznanie, pokój, przyzn. wzajemność, wynagrodzenie 60 million., wypłacając od roku 1838 do 1867, i że już prawie 3 mill. znajduje się na pokładzie *Nereïde*.“

— Jeden z tutejszychъ dziennikówъ przy udzieleniu powyższej depeszy telegraficznej, czyni następującą uwagę: „Ministrowie wczora wieczoremъ byli bardzo zadowoleni; wielu z nich skutkiemъ otrzymanej z Brestu depeszy telegraficznej, zgrupowali się u Prezidenta Rady. Byli oni przekonani, że pomyslnе wiadomości z Hayti, bardzoby dopomogły do utwierdzenia ichъ miejsc; lecz z treści depeszy wyraźnie się pokazuje, że Prefekt morski nie otrzymałъ drogą urzędową tę wiadomości. Zresztą trudno wierzyć, ażeby Prezydent *Boyer*, tak się pędkiemъ determinowałъ, wysłuchać przełożen kommissarzy, gdyż, przed samemъ jeszcze ichъ przybyciemъ, miałъ mowę, z której się okazywałъ przeciwny sposóbъ myślenia.“

— List z Logroño pod d. 17 donosi: „Jenerał *van Hallen*, przedsięwziął z Viana wycieczkę i odparł Karolistów, którzy się zbliżyli byli do tego miasta. Jenerał *Espartero*, dowiedziawszy się, że *Guergu* w 6,000 ludzi idzie na Mendavię, udał się do Lodozy, a tymczasemъ *van Hallen* pośpieszył ku brodomъ pod Mendavię i St. Martin, dla zajęcia przodu Karolistomъ. Jenerał *Ribero* manewruje na Hijar, dla utrzymania w granicachъ *Kabrery*, który zdaje się chce zagrażać Saragossie. *Leon-el- Conde* zbliżył się do Ebru, dla postrzegania poruszeń *Cabanero*. *Don Carlos* ciągle jeszcze otrzymuje z Francyi zapasy żywności, amunicyją, broń a nawet konie, przez co Jenerał *Espartero* zostałъ spowodowany dać rozkazъ Jenerałowi *Alaix*, ażeby opatrzyłъ granice kilku niewielkimi korpusami. Od dni kilku *Espartero* rozwija wielką czynność; odezwa jego zdawała się być poprzedniczką nowej energii.“

— Z Bayonny donoszą pod d. 21: „Nowy korpusъ wyprawy Karolistowskiej, udał się z doliny Mena do środka kraju; składa się on z 8 batal. piechoty i 300 ludzi jazdy. Wyprawa ta dowiedziona jest przez Jenerała *Negri*. Krystyniści, pod wodzą *Latre* i *Castaneda*, nadaremno usiłowali wstrzymać wyprawę, i podługъ ostatnichъ doniesień, doszła już ona do Soncillo, pomiędzy Villarcajo i Reynosa. Niewiadomo, azali pójdzie ona za Ebr, lub po tej stronie wtargnie do Kastylii albo Asturyi.“

— Na dzisiejszej giełdzie z zadziwieniemъ postrzegano ożywiony ruch w kursachъ Hiszpańskiego długu rzeczywistego: podniósł się on bowiem z 21½ na 23. Mówią, że przybyły dzisiaj rano goniec z Madrytu, przywiózłъ wiadomość o zawarciu bardzo korzystnej dla Hiszpanii pożyczki. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 17-go Marca.

PARLAMENTъ CESARSKI *). Izba Niższa Posiedzenie 14 b. m. nie przedstawiało żadnego interesu.

Posiedzenie 15 b. m. Po wydaniu rozkazu o nowymъ wyborze członka parlamentu z Maidstone, na miejsce zmarłego P. Wyndham *Lewis*, P. C. P. *Villiers*, z Wolverthampton, powstał i podał wniosek, iżby Izba zamienita się w komitetъ do rozbioru skutkówъ praw istnącychъ o przywozie i wywozie zboża. Szan. członekъ wystawiałъ te prawa, jako najokrutniejsze i najniesłuszniejsze ze wszystkich, jakie były ustanowione za parlamentówъ niezreformowanychъ. Skończył mówiąc, że

*) Parlamentъ Angielski używa tytułu „Cesarskiego, czyli Imperatorskiego Parlamentu“ (Imperial parliament). R.

ны непреобразованными парламентами. Окончили тѣмъ, что онъ сдѣлаетъ предложенія на счетъ уничтоженія закона о хлѣбѣ. Сиръ В. *Molesworth* поддерживалъ предложеніе, противу котораго возсталъ Маркграфъ Чандосскій. Предложеніе Г. *Villiers* отвергнуто большинствомъ 300 голосовъ противу 95.

Засѣданіе 16-го т. с. м. По представленію Сиръ Р. *Пила*, Лордъ *Пальмерстонъ* объявилъ, что бумаги касающіяся установленія границъ съ Соединенными Штатами, уже печатаются и немедленно будутъ предъявлены. На востребованіе Г-мъ *Мильнъ* объясненій по предмету слуховъ, будто Г. Макъ-Нейлъ, Британскій Посланникъ при Персидскомъ Дворѣ, оставилъ уже свое мѣсто и что произошли явныя недоразумѣнія между Персією и Англією, Лордъ *Пальмерстонъ* отвѣчалъ, что Министерство ни о чѣмъ не увѣдомлено официально; ему только известно, что ни одинъ изъ Офицеровъ состоящихъ въ службѣ Шаха, неучаствовалъ въ его экспедиціи въ Гератъ, что въ этой экспедиціи находился только одинъ Офицеръ Англичанинъ и то несостоящій въ Персидской службѣ. Когда Шахъ приближался къ Гератскимъ границамъ, курьеръ съ депешами отъ Г-на Макъ-Нейля, возвращающійся изъ Тегерана, захваченъ солдатами Шаха, отведенъ въ лагерь, тамъ у него отобрали депеши, ужасно избили его и не смотря на представленія Англійскаго Полковника *Содарта*, не скоро выпустили на свободу. Господинъ *Макъ-Нейлъ* требовалъ удовлетворенія за такое насиліе, нарушающее права народовъ, и увѣдомилъ Англіиское Министерство, что въ случаѣ отказа, онъ прекратитъ всѣ дипломатическія сношенія съ Персією и останется тамъ какъ частный человѣкъ, или перейдетъ въ Турцію. За два дня получены новѣйшія депеши Г-на Макъ-Нейля, въ которыхъ увѣдомляютъ, что еще не получено никакого удовлетворенія, но что ожидаетъ его.

Потомъ представилъ третій дипломатическій вопросъ; Сиръ Стратфордъ-Канингъ, желалъ знать, начало ли Правительство какіе переговоры на счетъ дальнѣйшей осады Кракова вооруженною силою. Лордъ *Пальмерстонъ* отвѣчалъ, что о томъ ведена была переписка съ Австрією, и что Государство сіе обѣщало, что войска будутъ отозваны, какъ только достаточно будетъ устроена Краковская милиція. Засѣданіе кончилось преніями по мѣстнымъ дѣламъ и продолженіемъ преній о биллѣ въ отношеніи бѣдныхъ въ Ирландіи.

— Засѣданіе Палаты Лордовъ 15-го ч. не представляло ничего важнаго. (Т. Р.)

24-го Марта.

Въ разныхъ военныхъ департаментахъ, господствуетъ теперь большая дѣятельность; занимаются вооруженіемъ и доставленіемъ матеріала для войскъ, долженствующихъ участвовать въ большой экспедиціи въ Канаду. 74-пушечный корабль *Гестингсъ* очень поспѣшно готовится для Графа *Дургема*. Люди и лошади будутъ отправлены 1 или 2 ч. будущ. м., а экспедиція около 10 Апрѣля отплыветъ изъ Портсмута. Въ Вестиндіи къ сему кораблю, присоединится еще много другихъ, и Лорды Адмиралтейства заботятся о томъ, чтобы въ Ямаикѣ и при другихъ Вестиндскихъ островахъ, находилось въ готовности достаточное количество канонерскихъ ботовъ, чтобы на каждое востребованіе высадить войска въ мятежные округа Канады, если мятежники послѣ прокламаціи Лорда *Дургема*, не положатъ оружія и не возвратятся на родину.

— Определенное на 27-е ч. предложеніе Лорда *Элиота* въ отношеніи Испанскихъ дѣлъ, по донесеніямъ *Morning Chronicle*, содержитъ обзоръ всей Министерской иностранной политики. Посему упомянутый журналъ находитъ себя вынужденнымъ, указать на немедленное примиреніе Голландско-Белгійскихъ споровъ, на заключенный за вѣсколько мѣсяцевъ между Англією и Голландією, судоходный договоръ и на содержащееся въ Белгійскихъ журналахъ извѣстіе, о предстоящемъ заключеніи торговаго трактата между Англією и Белгією, какъ явныя свидѣтельства о дѣйствіяхъ Министерской политики, чего, по мнѣнію *Chronicle*, Торіи не могли бы сдѣлать.

— *Standard* увѣдомляетъ, что Лордъ *Гленельгъ* въ Верхней Палатѣ, и Лорды Д. *Россель* и *Говикъ* въ Нижней, намѣрены были предложить мѣру, на счетъ военнаго заселенія Канады, такимъ образомъ, какъ въ Россіи берега Днѣпра и Леманскаго озера, чтобы всѣмъ получающимъ пенсіонъ унтеръ-офицерамъ и рядовымъ, которые хотѣли бы отправиться туда на поселеніе, а также тѣмъ солдатамъ, которые по выслугѣ лѣтъ въ тѣхъ колоніяхъ, желали бы тамъ остаться, отводимы были бесплатно земли для застройки. Надѣются, что планъ сей такъ будетъ удаченъ, какъ въ Россіи. (А. Р. С. З.)

пода вносекъ о знесеніи правъ збожовыхъ. Сиръ В. *Molesworth* попералъ вносекъ, противу котóрему повсталъ Маркграфъ *Chandos*. Вносекъ П. *Villiers* одрзуочуи зосталъ 300 глосами противу 95.

Posiedzenie 16 b. m. Na wezwanie Sira R. *Peel*, Lord *Palmerston* oznajmił, że dokumenta, tyczące się rozgraniczenia ze Stanami Zjednoczonymi, są już w druku i wkrótce będą złożone. Gdy P. *Milne* domagał się objaśnień w przedmiocie pogłosek, jakoby P. *M'Neil*. Posel Brytański przy dworze Perskim, opuścił swoje stanowisko, i że jawne nieporozumienia zaszły między Persją i Anglią; Lord *Palmerston* odpowiedział, że ministerjum o nicém urzędowie nie jest uwiadomione; wie zaś to, iż żaden z oficerów angielskich, zostających w służbie Szacha, nie towarzyszył mu w wyprawie na Herat; że był w tej wyprawie jeden tylko oficer anglik, i to nie będący w Perskiej służbie. Kiedy Szach zbliżał się do granic Heratu, gońiec z depeşami od P. *M'Neil*, wracający do Teheranu, schwytany został przez żołnierzy Szacha, odprowadzony do obozu, tam odebrano mu depeşę, okrutnie skatowano i mimo przetożeń angielskiego Półkownika *Sodart*, nie prędko na wolność wypuszczono. P. *M'Neil* domagał się zadośćuczynienia za takowy gwałt, naruszający prawa narodów, i oznajmił ministerjum angielskiemu, iż w razie nie otrzymania onego, zerwie wszelkie związki dyplomatyczne z Persją i pozostanie w niej w charakterze prywatnym, lub się wyniesie do Turcyi. Przed dwoma dniami otrzymano nowe depeşę od P. *M'Neil*, w których donosi, iż nie otrzymał jeszcze żądanego zadośćuczynienia, lecz, że się go spodziewa.

Trzecie dyplomatyczne zagadnienie wytoczyło się potem. Sir *Stratford Canning* pragnął wiedzieć: czy Rząd rozpoczął jakie układy względem dalszego zajmowania Krakowa przez siłę zbrojną. Lord *Palmerston* odpowiedział, że była o tém korespondencya z Austryją, i że to Mocarstwo, przyrzekło, iż wojska będą cofnione, jak skoro milicya Krakowska dostatecznie urządzoną zostanie. Sessya ukończyła się rozprawami o przedmiotach interesu miejscowego i dalszym ciągiem rozpraw o bilu względem ubogich w Irlandyi.

— Posiedzenie 15 b. m. Izby Lordów, nie przedstawiało interesu. (T. P.)

Dnia 24.

W różnych wydziałach wojskowych, panuje teraz wielka czynność; zajmują się przygotowaniem przedmiotów uzbrojenia i materjałów dla wojsk, mających należeć do wielkiej przeznaczony do Kanady wyprawy. Okręt liniowy *Hastings*, z wielkim pośpiechem przygotowuje się dla Hrabiego *Durham*. Ludzie i konie odptyną d. 1 lub 2 nast. m., a wyprawa wyjdzie pod żagle z Portsmouth d. 10 Kwietnia. W Indyach Zachodnich do okrętu *Hastings* przyłączy się jeszcze wiele innych okrętów, a Lordowie Admiralicji mają bacznosc, ażeby przy Jamaice i u innych wysp Indyj Zachodnich była w gotowości dostateczna liczba statków kanonierskich, ażeby, na każde zapotrzebowanie, wojska wylądować mogły w buntowniczych okręgach Kanady, jeśli krążący jeszcze tam i ówdzie buntownicy, po odezwie Lorda *Durham* nie złożą broni i nie powrócą spokojnie do swoich siedlisk.

— Przeznaczony nad. 27 wniosek Lorda *Eliot* względem spraw Hiszpańskich, podług *Morning Chronicle*, obejmować ma wykaz całej polityki zagranicznej Ministerjum. Dla tego pomieniony dziennik znajduje się spowodowanym, zwrócić uwagę na zamiar niezwłócznego pogodzenia sporów Hollendersko-Belgickich, na zawarty przed kilką miesiącami, pomiędzy Anglią a Hollandyą traktat żeglugi, i na wiadomosc umieszczoną w Belgickich dziennikach o blizkiem zawarciu traktatu handlowego pomiędzy Anglią a Belgią, jako uderzające świadectwa o działaniach polityki ministerjalnej, czego wszystkiego, jak rozumie *Chronicle*, niemożliwość dokazać Torysowie.

— *Standard* ma wiedzieć, że Lord *Glenelg* w Izbie Wyższej a Lordowie J. *Russel* i *Howick* w Izbie Niższej zamierzali przełożyć szrodek do wyprowadzenia w Kanadzie kolonizacji wojskowej podług podobnego planu, jak w Rossyi brzegi Dniepru i jeziora Leman, rozdając wszystkim pensyonowanym podoficeróm i żołnierzom, którzyby się tam udać życzyli jako osadnicy a również tym żołnierzem, którzyby chcieli tam zostać po zakresie swej służby, grunta pod zabudowanie bezpłatnie. Spodziewają się, że plan ten również będzie skutecznym, jak w Rossyi. (A. P. S. Z.)

И Т А Л І Я.

Римъ, 13-го Марта.

Последнія известія изъ Неаполя, довольно важны. Они предвѣщаютъ переворотъ въ административныхъ отношеніяхъ сей страны. Соединеніе Сициліи съ Неаполемъ не нашло одобренія ни въ самомъ Неаполѣ ни въ Сициліи. Въ Неаполѣ начинаютъ сожалѣть о томъ и можетъ быть хотѣлибъ измѣнить то, что сдѣлано, еслибъ было возможно. Большое волненіе господствуетъ теперь въ Сициліи и частію безпокойствіе обнаруживается въ Неаполѣ, такъ, что Правительство по сю и по ту сторону канала должно сохранять строжайшую бдительность. Невтроялито, чтобы Правительство уничтожило сдѣланное соединеніе двухъ странъ, и еслибъ оказывающіеся волненія въ Сициліи внушали опасеніе, то можетъ служить успокоеніемъ, что предприняты нужныя мѣры для уничтоженія всякаго мятежнаго предпріятія.

Сассари (въ Сардиніи), 20-го Февраля.

По ту сторону предестной окрестности Логуленту, въ небольшой цвѣтущей долині названной Валь ди Партузу, ночью съ 2-го числа, случилось примѣчательное явленіе природы. На склонахъ сей долины находилось множество масличныхъ и другихъ плодоносныхъ деревьевъ. Въ эту ночь они истреблены нѣкоторымъ родомъ вулканическаго взрыва. Земля поднялась на пространство 500 квадрат. футовъ; земля, камни и овощныя деревья съ ужаснымъ шумомъ далеко отброшены; появилась новая масса земли а часть старой исчезла въ широкихъ разсѣлинахъ причиненныхъ силою взрыва. Явленіе сіе произвело столь сильное землетрясеніе, что на ближнихъ башняхъ колокола сами звонили. (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я

Мадридъ, 17-го Марта.

Карлистскій предводитель *Таллада*, который какъ известно взятъ въ плѣнъ войсками Генерала *Пардинаса*, 13-го ч. Марта въ 5½ час. утра разстрѣленъ въ городѣ Шинчилла. На груди у него пририта дощечка съ надписью *подлый измѣнникъ*. (A.P.S.Z.)

Г Р Е Ц І Я.

Авины, 14-го Марта.

Король съ супругою, вчера вечеромъ изъ путешествія по Государству, сюда возвратились и съ радостію встрѣчены жителями. (A.P.S.Z.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 8-го Февраля.

Предписанный Пашею наборъ, производится съ неслыханною въ самомъ даже Египтѣ строгостію. Народъ цѣлыми деревнями уходитъ въ пустыни при приближеніи наборщиковъ. Вездѣ господствуетъ величайшій ужасъ. Въ Каирѣ безпокойствіе достигло до высокой степени и обнаруживается уже громкій ропотъ, котораго даже не можетъ усмирить полиція *Мегмеда Али*. Съ каждымъ днемъ все болѣе выходитъ народа не смотря на сильныя мѣры, для воспрепятствованія сего. У всѣхъ входовъ въ Каиръ и знатнѣйшіе города, поставлены строгіи караулы, и солдаты постоянно проходятъ округъ пустыни, чтобы брать каждаго ищущаго тамъ убѣжища отъ набора. (A.P.S.Z.)

Т Е А Т Р Ъ.

Минскъ, 21-го Марта.

Театръ нашъ, при новой дирекціи Г-на *Ашпергера*, послѣ продолжительной дремоты, въ которую погруженъ былъ со времени послѣдней дирекціи, опять оживился. Выборъ пьесъ новѣйшихъ писателей, знаніе ролей, прекрасные костюмы актрисъ и надлежащій въ пьесѣ порядокъ, привлекаютъ многочисленную публику. До сихъ поръ представлены пьесы: *Братъ въ видѣ любовника*, *Зависть или тайная жена*, *Обманчивая спѣсь* и *Завѣщаніе блудной женщины*. Г. *Ашпергеръ* съ дочерью и Д-ца *Калинская*, особенно удовлетворяютъ зрителей. — Желательно, чтобъ послѣдняя шла далѣе по избранному пути, подражая превосходной актрисѣ Варшавской сцены *Жуковской* (нынѣ Г-жѣ *Гальпертъ*). Молодые лѣта и старанія Д-цы *Калинской* предвѣщаютъ на будущее время самыя блистательныя надежды для сцены. Д-ца *Малиновская* равно заслуживаетъ одобреніе а также нѣкоторые изъ прежнихъ здѣшнихъ актеровъ, очевидно удвоившихъ стараніе, особенно Гг. *Дроздовскій* и *Бетлеевскій*. Отъ другихъ оставалось бы требовать, чтобы они болѣе выжили въ свои роли, пріобрѣли болѣе, такъ сказать свѣтскаго обращенія, перемѣнили единообразіе во всѣхъ роляхъ, и тщательнѣе примѣняли къ модѣ и потребностямъ костюмы.

По случаю Праздника Пасхи, слѣдующій N-ръ Литовскаго Вѣстника во Вторникъ не выдетъ.

ВИДѢНА, Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣля 1 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Девъ Бороскій*.

В Ъ О С Н У.

Рzymъ, 13 Марца.

Остатніе wiadomości z Neapolu są dość ważne. Każą one przewidywać przesilenie w stosunkach administracyjnych tego kraju. Połączenie Sycylii z Neapolem, ani w samym Neapolu, ani w Sycylii, nie znalazło pochwały. Zaczynają już załować tego postępkę w Neapolu, i chętnieby może dawniejszy przywrócono porządek, jeśli to było podobnym. W tej chwili panuje w Sycylii wielkie wzburzenie, częścią niespokojność okazuje się w Neapolu, tak, że Rząd z tej i tamtej strony kanału, niemoże dosyć rozwiązać bacznosci. Niepodobna jest, ażeby Rząd odmówił usłutecznione połączenie obudwóch krajów, lecz, jeśli przy okazującym się w Sycylii wzburzeniu, zachodziła przyczyna obawy, tedy może służyć uspokojeniem, że przedsięwzięte potrzebne środki i rzeczywiście na wielką prowadzone są stopę, dla zniszczenia wszelkiego buntowniczego zamiaru.

Sassari (w Sardynii), 20 Lutego.

Z tamtej strony czarownej okolicy Logulentu, na niewielkiej kwitnącej dolinie Val di Partusu nazwanej, w nocy z d. 2 zdarzyło się szczególniejsze zjawisko natury. Na pochyłości tej doliny znajdowało się mnóstwo drzew oliwnych i innych owocowych, będących własnością braci Sanna. Pomienionej nocy, wszystkie zostaty zniszczone przez niejski rodzaj wybuchu wulkanicznego. Powierzchnia ziemi podniosła się na przestrzeni 500 stóp kwadr.; ziemia, kamienie i drzewa owocowe, ze straszliwym łoskotem daleko były odrzucone; ukazały się nowe massy, a część dawniejszego ładu znikła w szerokiech rozpadlinach, które się porobiły przez gwałtowność eksplozji. Fenomen ten sprawił tak mocne trząsenie ziemi, że dzwony na wieżach pobliskich kościołów same zaczęły dzwonić. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Madrjt, 17-go Marca.

Karolistowski dowódca *Tallada*, który, jak wiadomo, wzięty był w niewolę przez wojsko Jenerała *Pardinas*, d. 13 Marca, o pół do 6-tej rano, rozstrzelany został w mieście Chinchilla. Na piersiach przytwierdzono mu tablicę z napisem: „nędzny zdrajca.”

Г Р Е С Ъ А.

Аteny, 14 Marca.

Król i jego małżonka wczora z podróży swej po prowincjach, tu powrócili i z serdeczną radością przyjęci byli przez mieszkańców. (A.P.S.Z.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, 8 Lutego.

Nakazany przez Baszę zaciąg do wojska, odbywa się z niesłychaną nawet w samym Egipcie surowością. Ludność całych wsi uchodzi do pustyni, za zbliżeniem się przeznaczonych do zaciągu urzędników. Wszędzie panuje największy przestach. W Kairze doszła niespokojność do wysokiego stopnia i już daje się poznać przez głośnie szemrania, którego nawet sama policya *Mehmeda Alego* usmierzyć nie może. Wynoszenie się z kraju codziennie wzrastają, pomimo ścisłych środków do przeszkodzenia temu. Wszystkie wejścia do Kairu i miast znaczniejszych są obwarowane strażą, a żołnierze nieustannie przebiegają obwód pustyni, ażeby imać kaźdego, któryby się tam ukrył przed zaciągiem. (A.P.S.Z.)

Т Е А Т Р.

Мінскъ, 21-го Марца.

Teatr nasz, pod nową dyrekcją J.P. Aszpergera, po długim letargu, w którym od czasu ostatniej dyrekcji zostawał, ożył na nowo. Wybor dzieł najnowszych autorów, umiejętność rol, gustowna toaleta artystek i należytą w sztuce szykowność, liczną zwabiają Publiczność. Dotąd przedstawiano dzieła: *Brat w postaci kochanka*, *Zazdrość czyli tajemnica żony*, *Falszwy wielki ton* i *Testament ubogiej kobiety*. J.Pan *Aszperger* z *deórka* Panna *Kamińska*, szczególnież zadowalniają widzów. Życzycyby należało aby ostatnia nie zbaczala z obranej drogi, w naśladowaniu znakomitej Artystki Warszawskiej sceny J.Panny *Zuchowskiej* (obecnie J.Pani Halpeit). Wiek młody i usiłowania J.Panny *Kamińskiej*, rukują najświetniejsze na przyszłość dla sceny nadzieje. Panna *Malinowska* również na pochwałę zasługuje, jako też i niektórzy z dawnych tutejszych Artystów, szczególnież J.P. *Drozowski* i *Betlejewski*, przez widocznie zwiększone usiłowania. Po innych można wymagać, ażeby chcieli więcej zgłębiać przyjęte charaktery, nabrać, że tak rzecz można, więcej salonowego układu, pozbyć się panującej we wszystkich rolach jednostajności i staranniej do potrzeby i mody zastosować ubiory.

Z okoliczności Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, następny N-r Kuryera Litewskiego nie wyjdzie we Wtorek.